

Πέλλετ αμφιβόλου ποιότητας στην ελληνική αγορά

Έρευνα εργαστηρίου του Παν/μίου Θεσσαλίας δείχνει ότι οι καταναλωτές εξαπατώνται, αφού σε αρκετές περιπτώσεις αγοράζουν πέλλετ άριστης ποιότητας που στην πραγματικότητα δεν είναι!

Χωρίς κανένα έλεγχο είναι η ελληνική αγορά των πέλλετ ξύλου, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσaráσκεια των καταναλωτών σχετικά με τη ποιότητα των πέλλετ που αγοράζουν, καταλήγει το συμπέρασμα έρευνας, που πραγματοποιήθηκε στο π. εργαστήριο Υλοχρηστικής και Τεχνολογίας Ξύλου (πρώην τμ. Δασοπονίας & ΔΦΠ) του νέου Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στην Καρδίτσα. Υπάρχουν όμως στην αγορά και λίγα προϊόντα πέλλετ τα οποία είναι άριστης ποιότητας, ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Ο υπεύθυνος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Γιώργος Μαντάνης, επιστήμων ξύλου, μιλά στην «Ε» για την έρευνα που έγινε και τα αποτελέσματά της.

Όπως αναφέρει, την αφορμή για την εκπόνηση αυτής της μελέτης για τα κυκλοφορούντα πέλλετ ξύλου, αποτέλεσαν αφενός μεν η διαρκώς αυξανόμενη δυσaráσκεια και τα παράπονα αρκετών πολιτών, γνωστών και φίλων για την ποιότητα των πέλλετ που αγοράζουν, για τα προβλήματα που είχαν ιδίως κατά την καύση τους, και αφετέρου, η αίσθηση ότι υπάρχουν παθογένειες σ' αυτό τον κλάδο της ελληνικής αγοράς με βάση στοιχεία προηγούμενων μετρήσεων του εργαστηρίου (έτους 2015).

Οι πελλέτες ξύλου, λέει ο κ. Μαντάνης, αποτελούν σημαντικές καύσιμες ύλες στη χώρα μας, διότι, κατά βάση, η χρήση τους προάγει την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μη εξαρτώμενες από το πετρέλαιο· όμως, βασική προϋπόθεση είναι να πληρούνται οι προδιαγραφές ποιότητας. «Αν η παραγωγή τους είναι εγχώρια, αυτό και θετικό είναι για την απασχόληση αλλά και μειώνει τη συνεχή εξάρτηση της χώρας μας από άλλα κράτη εξαιτίας των εισαγωγών σε ενέργεια» προσθέτει δε, και τονίζει ότι «αγκάθι» στην υπόθεση αυτή αποτελεί το γεγονός ότι η ελληνική αγορά είναι ανεξέλεγκτη, καθώς δεν γίνονται τακτικοί έλεγχοι από έναν ανεξάρτητο φορέα.

Αναφερόμενος στην έρευνα σημειώνει ότι τα αποτελέσματά της αποδεικνύουν ότι οι καταναλωτές εξαπατώνται αφού σε όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν, πλην μιας περίπτωσης, όλοι αναφέρουν ότι το πέλλετ τους είναι άριστης ποιότητας, κλάσης A1, κάτι που οι μετρήσεις διαψεύδουν πανηγυρικά. Η έλλειψη επίσημου φορέα ελέγχου έχει οδηγήσει σε αυτή την ανεξέλεγκτη κατάσταση, αναφέρει και προσθέτει:

«Επίσημος φορέας ελέγχου ποιότητας των πέλλετ δεν γνωρίζω να υπάρχει στη χώρα. Σίγουρα αν υπάρχει, και είναι θεσμοθετημένος, αυτό που πρέπει να κάνει, δηλ. τυχαίους και απροειδοποίητους ελέγχους στην αγορά, για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, σήμερα δεν

το κάνει! Η ελληνική αγορά των πέλλετ είναι χωρίς έλεγχο. Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά ποιότητας που παρουσιάζουν τα πέλλετ ξύλου, βάσει του προτύπου DIN EN ISO 17225-2, ταξινομούνται σε τρεις κλάσεις ποιότητας: ENplus A1, A2, και B. Στη μελέτη αυτή, όλοι (πλην μιας εξαίρεσης) δηλώνουν πάνω στις σακούλες των προϊόντων τους ότι παράγουν την άριστη ποιότητα A1. Φυσικά κάτι τέτοιο δεν ισχύει, αφού οι μετρήσεις έδειξαν ότι αυτό δεν ευσταθεί. Οι επιχειρήσεις αυτές, των οποίων τα δείγματα βρέθηκαν ως 'προβληματικά', εικάζουμε ότι: είτε αυθαίρετα από μόνες τους, είτε έχοντας λάβει ψευδείς βεβαιώσεις ποιοτικού ελέγχου από εργαστήρια ημεδαπής/αλλοδαπής, εξαπατούν τους καταναλωτές. Αναλυτικά, στις σύγχρονες εγκαταστάσεις του π. εργαστηρίου Υλοχρηστικής & Τεχνολογίας Ξύλου (πρώην τμ. Δασοπονίας & ΔΦΠ) του Παν/μίου Θεσσαλίας, στην Καρδίτσα, συλλέχτηκαν από τις αρχές του Ιανουαρίου 2019, με τυχαίο τρόπο, από εμπορικές συσκευασίες προϊόντων, αρκετά δείγματα πέλλετ. Τα δείγματα ελήφθησαν από το εμπόριο, από κυκλοφορούντα προϊόντα, και η δειγματοληψία έγινε με τη βοήθεια αποφοίτων του π. τμήματος Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου - Επίπλου (που βοήθησαν εθελοντικά στην παρούσα μελέτη), από τις πόλεις: Βόλος, Λάρισα, Ιωάννινα, Ορεστιάδα, Φλώρινα, Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Καρδίτσα, Ξάνθη, Καβάλα, Δράμα, Τρίπολη, Αθήνα, Λαμία, Πάτρα, Χαλκίδα, Θεσσαλονίκη και Κατερίνη. Τα δείγματα αυτά, φυσικά σε κλειστές πλαστικές σακούλες, αρχειοθετήθηκαν, ταξινομήθηκαν κατά προέλευση και κατά εταιρεία παραγωγής και εκτιμήθηκαν εργαστηριακά δύο βασικές ιδιότητές τους, ήτοι: α) περιεχόμενη υγρασία, και β) περιεχόμενη τέφρα, με βάση τις προδιαγραφές DIN EN ISO 18134-2 και DIN EN ISO 18122, αντίστοιχα. Σημειωτέον, η τέφρα προκαλεί τα περισσότερα και μεγαλύτερα προβλήματα. Είναι δηλαδή το κυριότερο και κρισιμότερο ποιοτικό χαρακτηριστικό (ιδίως στην αγορά της Ν.Α. Ευρώπης), αφού η αυξημένη περιεκτικότητα σε τέφρα σχετίζεται με πολλά προβλήματα μειωμένης θερμικής απόδοσης και προβληματικής λειτουργίας των καυστήρων. Επιπλέον, συμβάλλει δραματικά στη μόλυνση του αέρα, καθώς η τέφρα απομένει ως λεπτόκοκκο υπόλειμμα μετά την καύση και ο κίνδυνος διασποράς της στην ατμόσφαιρα είναι βέβαιος».

Με βάση τα παραπάνω, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα συμπεράσματα της έρευνας, από τα οποία προκύπτουν τα εξής:

-Σε ότι αφορά την υγρασία, τα δείγματα πληρούν τις προδιαγραφές, καθώς είχαν τιμές μικρότερες του 10%. Ωστόσο, σε τέσσερις (4) περιπτώσεις είχαν περιεχόμενη υγρασία σαφώς υψηλότερη από την επικαλούμενη στα προϊόντα τους.

-Όσον αφορά την περιεχόμενη τέφρα (ash content), παρατηρήθηκε ότι μόνο τα 7 από τα 20 προϊόντα πέλλετ καλύπτουν την αυστηρή απαίτηση για κλάση A1, δηλ. τέφρα λιγότερη από 0,7%. Συνεπώς, πολλά πέλλετ στην ελληνική αγορά δηλώνονται ως άριστης ποιότητας A1, αλλά δεν είναι! Το χαμηλότερο ποσοστό σε τέφρα, δηλ. την πλέον άριστη ποιότητα, την είχε ένα εισαγόμενο προϊόν πέλλετ, που διακινείται στην ελληνική αγορά.

-Χαρακτηριστικό είναι ότι μόνο 6 ελληνικές επιχειρήσεις πέλλετ (από τις 14 των οποίων δείγματα ελέγχτηκαν) παράγουν στην Ελλάδα άριστη ποιότητα προϊόντος (A1), με χαμηλό ποσοστό ανόργανων στοιχείων (τέφρας). Οι λοιπές ιδιότητες των προϊόντων πέλλετ είναι επίσης σημαντικές και θα πρέπει να αξιολογηθούν από τον αρμόδιο φορέα, για τυχόν επίσημη πιστοποίηση.

Τέλος, ο καθ. Γ. Μαντάνης, τονίζει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να ζητάνε εγγράφως τα πιστοποιητικά ποιότητας του προϊόντος πέλλετ που θέλουν να αγοράσουν, ώστε αυτό να φέρει σήμα ποιότητας και πιστοποιητικό από ένα έγκριτο εργαστήριο ελέγχου. Να λαμβάνουν και αντίγραφο αυτού, όταν αγοράζουν. Θα μπορούσαν, επιπροσθέτως, να αγοράσουν αρχικά μόνο μικρή ποσότητα (π.χ. 2 ή 3 μικρές σακούλες πέλλετ των 15 κ.), να τις κάψουν και να εξάγουν από μόνοι τους κάποια χρήσιμα συμπεράσματα, και για την ποιότητα της καύσης που θα γίνει και για τα υπολείμματα τέφρας.

Αποτελέσματα εργαστηριακών μετρήσεων σε πέλλετ ξύλου της ελληνικής αγοράς

A/A	Προέλευση	Δηλωθείσα ποιότητα	Δηλωθείσα υγρασία (%)	Μετρηθείσα υγρασία (%)	Δηλωθείσα τέφρα (%)	Μετρηθείσα τέφρα (%)	Πόρισμα
01	ελληνική	A1	<8	9,41	<0,40	0,45	θετικό
02	ελληνική	A1	<7	8,78	<0,40	1,18	αρνητικό
03	ελληνική	A1	<8	5,60	<0,70	0,58	θετικό
04	ελληνική	A1	<10	6,11	<0,70	0,50	θετικό
05	ελληνική	A1	<10	6,98	<0,70	0,40	θετικό
06	βουλγαρική	A1	<10	4,60	<0,70	0,99	αρνητικό
07	αλβανική	A1	<10	7,82	<0,70	1,52	αρνητικό
08	ελληνική	A1	<10	6,76	<0,70	0,52	θετικό
09	ελληνική	A2	<10	6,48	<1,30	1,49	αρνητικό
10	ελληνική	A1	<8	8,70	<0,70	1,08	αρνητικό
11	ελληνική	A1	<10	9,31	<0,70	1,40	αρνητικό
12	σερβική	A1	<10	6,59	<0,70	1,09	αρνητικό
13	ελληνική	A1	<10	8,39	<0,70	0,89	αρνητικό
14	αλβανική	A1	<4	6,60	0,31	0,27	θετικό

15	ελληνική	A1	<10	9,23	<0,70	1,45	αρνητικό
16	ελληνική	A1	<10	9,91	<0,70	0,86	αρνητικό
17	ελληνική	A1	<10	8,08	<0,70	4,26	αρνητικό
18	ελληνική	A1	<10	8,28	<0,70	0,64	θετικό
19	βουλγαρική	A1	<10	3,95	<0,70	1,52	αρνητικό
20	βουλγαρική	A1	<10	6,66	<0,70	1,38	αρνητικό

ΝΑΤΑΣΑ ΠΟΛΥΓΕΝΗ